

Rættleiðing til 1. part
Fyrsti skipari á fyrsta Skálaberg
æt Jógvan Joensen, kallaður
Vestmanna Jógvan

MALLAIG, SKOTLAND

arnir í Føroyum við til at lata skipini hava eina 10% toleransu, so skipini sluppu undan at liggja í vikuskiftinum og bíða vegna tað, at tey høvdu keypt fyri eitt sindur meira enn tey 5000 pundini.

Fríggjadag góvust teir, tá ið teir høvdu landað. Teir fóru heim um vikuskiftið og komu aftur mánamorgun. Hendinga ferð fingi vit onkran bát í t.d. Scalpay at landa leygarmorgun eisini, um tað viðraði. Annars fekk sildin frið um vikuskiftið, og sum teir søgdu »tíð at savna seg aftur í stimar«.

Sildakeypini hildu áfram heilt fram til 1975, og nøgdirnar, sum føroysku skipini keyptu, vóru uml. 6-7.000 tons pr. ár

Ein av teimum, sum keypti størstu nøgdirnar av sild í Stornoway hesi árin, var Hans Pauli Johannesen, sáli.

Sildaskipini noyddust at sigla á vetrardegi, og ikki var veðrið altíð so tespiligt. Onkur skip komu illa fyri vegna tunga last og dekslast av sildatunnum. Kortini mistu vit – minnst meg rætt – bert eitt skip, og tað var gamla »Polarstjørnan«, sum var á veg heim við umleið 650 tunnum. Manningin varð øll bjargað.

Tað eru nógvir av okkara fiskimonnum, sum í dag minnst aftur á áhugaverdar dagar við sildaskipunum í vesturskotsku havnunum, og eg veit, at nógvir hava vitjað aftur hagar við familjum, nú betri ferðamannasamband hevur verið við Skotland. Nú er kortini ferðasambandið serstakliga vánaligt.

Havi sjálvur havt samband við teir, sum eftir vóru av agentunum hjá okkara skipum. Kann serliga nevnda Mr. James Hepburn í Mallaig og Mr. George Prince, jun. í Stornoway. Teir í Ullapool og Uig er tíverri farnir foldum frá.

Tykkum mongu heima sum minnst aftur á omanfyri nevndu sildakeyp sendi eg mínar vinarligastu heilsanir.

Søgan um horvnu seyðarhøvdini

Ein av luttakarunum á ferðini var Niels Jacob Nielsen av Strondum, sum hevur verið á sjónum meginpartin av lívinum. Hann var eisini við í »Mallaig-ævintýrinum«, so leingi tað vardi. Tað helt uppat, tá ið kappingin um sildina gjørdist so stór, at prísirnir blivu so høgir, at hetta ikki longur loysti seg.

Eitt sum eisini kom at spæla inn var kapp-

ingin frá norðmonnum, soleiðis sum Hans Pauli Johannesen greiðir frá í bókini Jól á Halanum.

Niels Jacob greiddi eisini frá, at teir høvdu frí vikuskiftini, og tá plagdu menninir at fara í dans í grannabygdini.

Onkur skemtilig søga var eisini frá hesi tíðini. Tað var ein skipari, sum hevði gjørt eitt kvett. Hann hevði keypt sær uppi ein sekk av seyðarhøvdum frá einum bónda.

Á vegnum oman til skipið var hann komin framvið eina barr. Hann setti sekkin frá sær uttanfyri barrina, og fór inn at fáa sær uppi munnin. Her gloymdi hann alt um seyðarhøvdini.

Hetta varnast hann ikki, fyrr enn hann kemur umborð aftur. Hann fer so aftur til barrina at leita, men har vóru eingi seyðarhøvd.

Hann mátti fáa agentin at hjálpa sær, men hann kundi bert staðfesta, at skrellimaðurin í Mallaig var komin framvið hesum sekki, sum blóðið rann úr. Har var ikki annað at gera enn at taka sekkin við sær og fáa beint fyri honum. So manningin fekk eingi seyðarhøvd til døgurða í hesum umfarinum!

Tað var eisini stuttligt hjá Niels Jacob at koma aftur til Mallaig, men sum so nógva staðni, so var nógv broytt, og havnarlagið var nærum ikki at kenna aftur.

Søgan um ringin

Luttakararnir á túrinum kundu hava ymiskan áhuga og orsøkir fyri at vera við. Tað mest serliga var hjá Hans Hammer í Runavík. Hann hevði ein serligan áhuga fyri at kunna

Komandi partur:

Í komandi parti verður farið til Isle of Skye og bygdini Uig, har føroyingar eisini keyptu sild, og har ein matstova er uppkallað eftir føroyska skipinum Bakur.

HANS HAMMER HEVÐI SÍNAR SERLIGU GRUNDIR AT VITJA Í MALLAIG

steðga á í Mallaig, har hann við »Mai« og »Kongshavn« hevði verið við til at keypa sild í 1970-71. Her hevði hann kenningar, sum hann fegin vildi hitta.

Støðgurin í Mallaig var ikki so langur, so avrátt var, at Hans kundi gista í Mallaig, og so kundi hann morgunin eftir fara við ferguni til Isle of Skye og sameinast við bólkin, áðrenn hann helt leiðina fram.

Tá kom fram, hvør orsøkin var fyri, at Hans so fegin vildi steðga í Mallaig. Hann var í sambandi við hetta sildakeypið komin at kenna eina gentu, Ann Kennedy, sum hann gjørdist væl við.

Men tá ið hetta sildakeypið helt uppat, skiltust teirra vegir. Tey giftust hvør sær, og ikki fyrr enn nógv ár seinni verður aftur samband teirra millum. Tá fóru hann, konan og tvey børn til Mallaig at ferðast, og eftir tað var samband teirra millum.

Bæði høvdu børn, sum vóru nakað javngomul, og við tí teldusamskifti, sum nú var komið, vóru tað børnini, sum mest tóku sær av samskiftinum.

Men eydnan var ikki við Ann. Maðurin var úti fyri einum óhappi á einum boripalli. Eftir tað fekk hann sklerosu, og hann doyði skjótt. Ann fekk krabbameini, og var hildin at vera frísk, tá ið hon bráðliga doyði á sínum 56 ára føðingardegi.

Eftir sótu hennara tvey børn og tann gamla mamman, sum nú er um 90 ára gomul. Hesi hevði Hans hug at vitja aftur.

Eingin í Mallaig visti av, at Hans kom, so tað var spennandi, um hann fór at koma til læstar dyr. Ferðalagið hevði fingið at vita, hvar húsini vóru, so tey fylgdu spent við, um hann slapp inn. Men eingin maður kom aftur, so tað var eitt gott tekn.

Morgunin eftir frættist, hvussu tað hevði gingist. Hans var móttikin við opnum ørmum. Tann gamla vermannin var ovurfegin og hevði sent boð eftir dóttir Ann, sum var gift, og sum búði beint við. Tey høvdu verið í kirkjugarðinum og vitjað gravirnar har, og tey høvdu havt eitt stak hugnaligt kvøld.

Men tað besta av hesi søgu er eftir. Hans hevði ein ring við sær, tá ið hann kom aftur til bólkin. Henda ringin hevði hann givið Ann, tá ið tey hittust á fyrsta sinni. Hon hevði borið ringin til sín doyggjandi dag, og hon hevði ynskt, at Hans skuldi fáa ringin aftur. Ringin hevur dóttir Hans nú fingið. Henda søgan var so vøkur, at tað vóru fleiri, sum vóru við at tára, tá ið tey hoyrdu hana. Henda hending setti eisini sín dām á ferðina.

HETTA ER RINGURIN HANS GAV ANN FYRST Í 1970-UNUM, OG SUM HON, ÁÐRENN HON DOYÐI, VILDI LATA HANN FÁA AFTUR